

Sygn. akt: III U 873/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 06 listopada 2013 r. w O.

sprawy z odwołania Z. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o wysokość potrąceń

na skutek odwołania Z. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 18 marca 2013r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Z. C.wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18.03.2013r. znak (...). Odwołujący zaskarżył decyzję w części dotyczącej sumy potrąceń z tytułu świadczeń alimentacyjnych i innych potrąceń z jego świadczenia emerytalnego. Odwołujący wnosił o zmianę kwoty potrąceń z 1977,87 zł miesięcznie na kwotę 1625,26 złotych miesięcznie oraz zmianę kwoty świadczeń do wypłaty z 730,90 zł na kwotę 1083,51 zł, a także zwrot nienależnie potrąconych kwot przez ZUS. W uzasadnieniu swojego odwołania Z. C.podniósł, że jego emerytura w kwocie 3296,00 po potrąceniu należności podatkowych oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 2708,77zł i na podstawie art. 140 ust 1 pkt. 1 i pkt. 6 ppkt a i ust 4 pkt 2 z tej należności należy potrącać maksymalnie 60 % czyli 1625,26 zł.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy podnosił, że potrącenia komornicze dokonywane z emerytury odwołującego są w prawidłowej wysokości. ZUS nie ma podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. C. decyzją ZUS z dnia 2.03.2012r. uzyskał prawo do emerytury na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Emerytura została przyznana z dniem 1.01.2012r. w wysokości 3010,81 zł, następnie po waloryzacji tj. od dnia 1.03.2012r. emerytura ubezpieczonego wyniosła 3081,81 zł.

Emerytura Z. C. po waloryzacji od 1.03.2013r. wyniosła 3296,45zł.

Ze świadczeń emerytalnych odwołującego ZUS dokonywał potrąceń na rzecz świadczeń alimentacyjnych zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 7.09.2011r. sygn. akt. IC 374/11 na rzecz M. i A. C. w kwocie 1200 zł wraz z opłatami komorniczymi i zaległymi świadczeniami alimentacyjnymi. Opłaty te były przekazywane do Komornika Sądowego w S. M. K..

Następnie w grudniu 2012 roku wpłynęło wezwanie Komornika Sądowego w O. B. P. do dokonywania potrąceń z emerytury odwołującego na mocy nakazu sądowego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 8.10.2012r. sygn. akt. IC 329/12 w kwocie 39 602,61zł (trzydzieści dziewięć tysięcy sześćset dwa złote i sześćdziesiąt jeden grosz) wraz z umownymi odsetkami i kosztami procesu.

W związku z powyższym Zakład dokonywał potrąceń ze świadczenia emerytalnego odwołującego na łączną kwotę 1901,79 zł na którą składały się należności alimentacyjne w kwocie 1296 zł oraz 605, 79 zł tytułem zajęcia komorniczego komornika B. P..

W styczniu 2013 roku wpłynęło do ZUS wezwanie do zapłaty Komornika Sądowego w G. I. M. do dokonywania potrąceń ze świadczenia emerytalnego Z. C. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci Bankowego tytułu (...) S.A. z dnia 26.09.2011r. zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 27.10.2011r. oraz postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 26.10.2011r. Sygn. Akt. I Co 2106/11. W dniu 12.04.2014r. ZUS otrzymał wezwanie do dokonywania potrąceń z emerytury odwołującego od komornika Sądowego w O. B. O. o dokonywanie potrąceń z świadczeń emerytalnych odwołującego na mocy nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z 3.12.2012r. sygn. akt. VI NC-e 2004412/12 zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 12.02.2013r.

W związku ze zbiegiem egzekucji oraz pismem komornika Sądowego w O. B. P. z dnia 29.04.2013r., w którym poinformowała organ rentowy, że na mocy art. 773¹§1 k.p.c. dalszą egzekucję w stosunku do Z. C. będzie prowadzić komornik miejsca zamieszkania dłużnika B. P. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zaskarżonej decyzji dokonał dalszego zmniejszania emerytury odwołującego o łączną kwotę 1977,87 na którą składa się suma 1296 zł tytułem alimentów bieżących oraz kwota 681,87 zł na rzecz pozostałych roszczeń.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie Z. C. jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 139 ust 1 pkt 3 i 5 ustawy z dnia 17.12.1998 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ze świadczeń pieniężnych określonych w ustawie w tym także emerytur po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych podlegają potrąceniu z uwzględnieniem art. 141 należności sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na zaspokojenie należności alimentacyjnych oraz sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż należności alimentacyjne.

W przypadku zbiegu potrąceń z egzekucji (co miało miejsce w przypadku odwołującego) potrącenia te nie mogą przekraczać 60% miesięcznego świadczenia zgodnie z art. 140 ust 6 pkt 1 ppkt a.

Art. 141 ust 1 ppkt a i c w/w ustawy wprowadza kwoty emerytur i rent wolnych od potrąceń i wynoszą one odpowiednio 50 % najniższej emerytury lub renty przy potrącaniu sum należności alimentacyjnych i innych należności stwierdzonych tytułami egzekucyjnymi.

W świetle powyższych regulacji prawnych ze świadczenia emerytalnego odwołującego możliwe są potrącenia wynoszące 60 % jego miesięcznego świadczenia i w takiej wysokości aby zapewnione było ubezpieczonemu tzw. minimum emerytalne czyli 50 % minimalnej emerytury.

Odwołujący w okresie od stycznia do marca 2012r. otrzymywał emeryturę w wysokości **3010,81** zł czyli z kwoty tej możliwa była egzekucja roszczeń na maksymalną do kwoty **1806,28** zł, po odliczeniu tej kwoty ubezpieczony otrzymywałby kwotę **1204,33** zł czyli kwotę znacznie przewyższającą minimalną emeryturę, która w tym okresie wynosiła **728,18** zł – zgodnie z Komunikatem Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16.02.2011 (M.P. z 28.02.2011r.).

Od 1.03.2012r. emerytura odwołującego wynosiła **3081,81** zł a maksymalna kwota egzekucji z tego świadczenia wynosiła **1849,08** zł, po odliczeniu tej kwoty owocujący w dalszym ciągu otrzymywałby kwotę 1232,73 zł czyli przewyższającą minimalną wysokość emerytury.

W związku z waloryzacją świadczeń emerytura odwołującego od 1.03.2013r. wynosi **3296,45** kwota jaka może być egzekwowana z tego świadczenia wynosi **1977,87** zł. Suma jaka zostaje po odliczeniu wierzytelności wynosi **1318,58** zł czyli jest to kwota przewyższająca minimalną wysokość emerytury która od 1.03.2013r. wynosi **831,15** zł zgodnie z Komunikatem Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 14.02.2013r. w sprawie kwot najniższej emerytury i renty (M.P. z 21.02.2013r.)

Sąd po zapoznaniu się z dokumentacją rentową, a w szczególności z pismem ZUS z dnia 8.07.2013r. w którym szczegółowo podana kwoty potrąceń w poszczególnych miesiącach od świadczeń odwołującego oraz dokumentacją znajdującą się w aktach Komornika Sądowego w O. B. P. ustalił, że w żadnym przypadku kwoty potrąceń z emerytury odwołującego dokonywane przez ZUS nie przekroczyły dopuszczalnych limitów.

Odwołujący w swoim odwołaniu twierdził, że organ błędnie interpretuje przepisy prawa i za podstawę maksymalnych potrąceń przyjmuje kwotę **3296** zł czyli tzw. kwotę brutto emerytury, a zdaniem ubezpieczonego podstawą egzekucji powinna być kwota netto czyli **2708,77** zł (pomniejszoną o zaliczkę na podatek i składkę na ubezpieczenie zdrowotne). Swoje stanowisko Z. C. opierał na interpretacji art. 139 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Stanowisko odwołującego, zdaniem Sądu nie znajduje uzasadnienia w przepisach powoływanej ustawy ani w orzecznictwie. Odwołujący wrywkowo potraktował przepis art. 139 ust 1 w oderwaniu od brzmienia całościowego tego przepisu. Przytoczony przepis dotyczy możliwości dokonywania potrąceń ze świadczeń emerytalno rentowych, świadczenia te mogą być pomniejszane jedynie o niektóre rodzaje wierzytelności które są enumeratywnie wymienione w przepisie art. 139 ust 1 pkt 1-10, oraz świadczenia związane z składkami na ubezpieczenie zdrowotne jak i należności podatkowe. Wspomniana regulacja ma na celu ochronę świadczeń emerytalnych przed bezprawnym pomniejszeniem i stwarza pewną dozę bezpieczeństwa dla przyszłego emeryta lub rencisty, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych samowolnie nie dokona jakichkolwiek potrąceń bez podstawy prawnej. W żaden sposób nie można interpretować tego przepisu jako podstawę do wyliczenia maksymalnego obciążenia dla danego świadczenia gdyż regulacja w tym zakresie została zawarta w art. 140 ustawy o emeryturach i rentach.

Przepisy art. 140 w/w ustawy regulują maksymalne wysokości potrąceń jakich można dokonywać w stosunku do emerytur i innych świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis ten wspomina o wysokości świadczenia nie różnicując tej kwoty na świadczenie „brutto” czy „netto”. Ustawodawca wymaga aby w przypadku niektórych rodzajów wierzytelności wysokość potrąceń nie przekroczyła pewnych progów co w przypadku odwołującego gdy mamy do czynienia ze zbiegiem wierzytelności alimentacyjnych i niealimentacyjnych stwierdzonych tytułem egzekucyjnym wynosi 60 % świadczenia (zgodnie z art. 140 ust 6 pkt 1 lit a) literalna wykładnia tego przepisu nie daje żadnych podstaw do zastosowania metody wyliczenia maksymalnych wysokości potrąceń zaproponowanych przez odwołującego. Wspomniany przepis dotyczy jedynie wysokości świadczenia, gdyby ustawodawca chciał różnicować tę kwotę na świadczenie bez potrąceń ustawowych i z potrąceniami zapisałby to w treści artykułu. Należy ponadto

zauważyć, że sposób wyliczenia zaproponowany przez odwołującego nie tylko nie znajduje swoich podstaw w przepisach prawa, ale wręcz prowadziłby do obejścia prawa i pokrzywdzenia wierzycieli.

Ustawodawca w art. 141 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wprowadził ograniczenie kwot wolnych od egzekucji, bez względu na wysokość wierzytelności i górnej granicy potrąceń wynikającej z art. 140 w/w ustawy ubezpieczony zawsze ma prawo do otrzymywania tzw. minimum emerytalno rentowego. Przepis ten ma na celu ochronę świadczeniobiorcy któremu należy zapewnić wypłatę świadczeń do 50 % minimalnej emerytury lub renty (w przypadku zbiegu świadczeń alimentacyjnych i innych należności o charakterze niealimentacyjnym). Zarówno w roku 2012 jak i 2013 wysokość świadczeń wypłacanych odwołującemu znacznie przekraczała pełne kwoty minimalnych emerytur a tym samym jego prawo do minimum socjalnego zostało zachowane. ZUS nie przekroczył ustawowych ograniczeń egzekwowanych należności, a tym samym zaskarżona decyzja w części dotyczącej wysokości potrąceń z emerytury C. Z. jest zgodna z prawem.

W związku z powyższym Sąd na mocy art. 477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie Z. C..